

4446.

Kirkkonummi

osa on nelikulmainen, kolmioviivoilla y. m. koristettu. Korkeus 197 mm. Saatu Erik Nordströmiltä Österbyn kylän Therin talosta.

5. Vaskinen kynttilänjalka, jonka alinosa on nelikulmainen. Jalan alapuolella nähdään merkit: N B N 32. Korkeus 133 mm. Saatu niinkuin edell.

4447.

Mäntsälä.

Vuolukivipata rautasangalla. Padan korkeus on noin 13 stm. ja sen avaruus yli suun noin 23 stm. Saatu Saaren kartanon sepältä. Pataa sanotaan hienompien ruokien valmistamista varten vasken tai metallin maun välttämiseksi. Hist. museoon möi kupariseppä Emil Nurminen Orimattilasta 29/10 1904 - 10 markasta. Verif.

4448.

Esineitä, joita tohtori Hjalmar Appelgren virkamatkallaan Länsi-Suomessa Kesäkuun alussa v. 1904 keräsi ja lunasti valtion kokoelmiin.

Myöhemmältä rautakaudelta.

Lieto.

I. Löydöt Liedon Anttilan Ristinpellosta.

4448.
Lieto.

Ensimmäiset tiedot näistä löydöistä on antanut rustitilallisen poika Evert Wanhalinna, joka 8 p. Huh- tikuuta 1904 Liedosta kirjoittaa S. Muinaismuisto- Yhdistykselle seuraavalla tavalla:

"Kun allekirjoittanut syysk. 20 p:nä 1903 kävi katsomassa n. k. "Ris- tin" peltoa, joka sijaitsee Liedon pitäjän Sauvalan kylässä", (Anttilan talon maalla) "h^omasin ja sain kuul- la että sanotusta pellostä oli kulu- van kesän aikana viety muutama kymme- nen kuormaa Hakulan kylän Isoketolan navetan lattian rakennusta varten tar- vittavaa hiekkaa. Kyläläiset kertoivat että eräs Isoketolan miehistä oli löy- tänyt jonkinlaiset ketjut (kultaiset kaulakääryt), jotka pääkallon keralla tulivat esille hiekasta ja että sano- tun talon rouva oli ketjut ottanut ja vienyt kotiinsa. Kun tarkastin lä- hemmin kuoppaa, näin siellä useita pääkalloja ja luita. Kuopan reunat olivat jotenkin suorat ja melkein jo- ka paikasta liikuttamattomassa hiekassa näkyi paljon hiilentapaista murskaa se- kä luita ja eräästä paikasta pisti esiin ihmispääkallo noin 65 sentim. syvyydessä maanpinnasta. Hiilimurskaa ja nähtävästi joskus liikutettua hiek- kaa oli noin 1 metrin paksuinen ker- ros. Mitään muita esineitä en nähnyt,

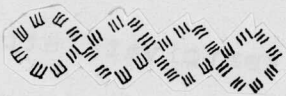
4448.
Lieto.

kun ainoastaan hyvin ruosteen syömän tavallisen rautanaulan, joka nyt on luonani säilössä.

Isoketolan tilan Hakulan kylässä omistaa maanviljelijä Walfred Nordling, osoite Lieto as, ja saadaan luultavasti häneltä parempia tietoja".

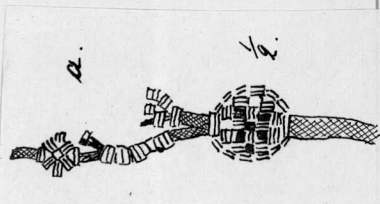
Tämän ilmoituksen johdosta kirjoitti Valtioarkkiologi Liedon nimismiehelle, kirje 12/IV 1904 № 242, ilman minkäänlaista seurausta.

Appelgren paikalle tultuaan huomasi pääkalloja korjatun pois kuopasta. Muut löydetyt esineet, jotka eivät olleet "ketjuja" vaan vaatteuksen osia, lunasti Appelgren 5 markasta maanviljelijä Nordlingilta Isoketolasta. Ne olivat:

1. Kolme kappaletta vaipanreunaa tehty ristipalmikoista, joita on päällystetty pronssikierukoilla (spiraaleilla) muodostuen tällaisen kuosin: Laidoissa on paikottain jäljellä 2 à 7 millim. levyinen kais-tale itse vaatteesta. Yhden kappaleen pituus on 16 senttim., toisen lähes 5 ja kolmannen 17 stm.
2. Otsanauhan kappaleita, nim. osa toisesta ohimopuoliskosta ja palasia kuudesta silmäinvälisestä ripukasta, kaikki pronssikierukoilla koristetut. Ohimokappaleen muodostaa villanauha, joka ym-

4448.
Lieto.

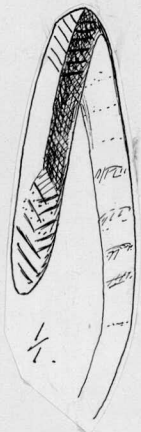
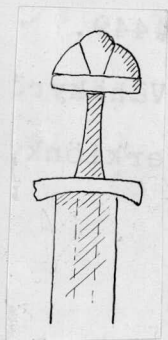
pyräisen tähtösen läpikäytyään ensin haaraantuu kahtia ja sitten neljään, kuten Perniön Yliskylänkin haudoista saaduissa otsanauhoissa on tavallista. Kuva a. Ripukoista on yksi ainoa eheä, vaikka sekin on katkeamisen viassa, kuva b. muita palasia kokoonpantaessa on niistäkin tullut samantlaisia ripukoita.

II. Löytöjä Osmanmäestä Eurassa.

Osmanmäen hietakuopan vieressä olevan torpan poika oli taas löytänyt esineitä melkein samalta kohdalta, missä N° 4160:n alla luetellut haudat 2-7 asemapiirroksessa ovat merkityt. Apteekkari Hj. Tolletin seurassa Appelgren kävi paikalla ja sai seuraavat esineet 2 markasta museoon lunastetuiksi; hiedan otosta aiheutunut vieriminen oli kuten ennenkin paljastanut esineet. (Lisää löytöjä Osmanmäestä N° 4633).

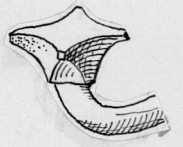
3. Kaksiteräinen miekka, pahoin ruostunut, kärki katkennut pois; ponsi kaksiosainen kolmionmuotoinen; väistimen päät hiukan alaspäin taipuneet. Nykyinen pituus 77 senttim., väistimen pituus 11 senttim., säilän leveys lähellä kahvaa 6 stm. Säilän toisessa lappeessa jäännöstä puuhuotrasta ja kädensijan kohdalla myös puunjäännöstä.

Eura
4448

4448.
Eura.

4. Spiraalikierteinen pronssinen ranneren-
gas jossa on lähes 3 kierrosta; teh-
ty kolmikulmaisesta vartaasta, jonka
sisäpuolella näkyy ikäänkuin vasaran
jäljet; harjavalla puolella paikottain
viivakoristuksia poikkipäin; sellaisia
näkyy myös siinä vartaan päässä, jo-
ka on eheä ja litteäksi muodostettu.

5. Avonainen rengassolki pronssista ("he-
vosenkengän muotoinen"); rengas kuusi-
kulmainen litteä; ponnet ylöspäin le-
venevät. Renkaan suurin avaruus (ul-
koa mitaten) noin 65 mm. Palkimen
kanta kapea.

Kokemäki

6. Arapialaisen rahan barbaarinen jäljen-
nös, eli ympyräinen yhdeltä puolen
leimattu hopeabrakteatti; reuna "kirjoi-
tusta" kaksi riviä, keskellä neljä
lyhyttä riviä; äärimmäisenä reunassa
pistekehä, sekä reikä ripustamista var-
ten. - Löydetty Juupelimäestä Kokemä-
ellä. Apteekkari Hj. Tollet Eurassa,
joka sen lahjoitti Hist. museolle, o-
li sen 10 à 12 v. sitten saanut ny-
kyään edesmenneeltä tuomari Henrik von
Pfalerilta, joka silloin asui Kokemä-
ellä.